

Kurdisk Hjelpearck – Nivå I

Grunnleggende Kurmanji og Sorani — LK20

Om kurdisk

Kurdisk er et indo-europeisk språk (iransk familie). To hovedvarianter:

- **Kurmanji** (Nord) – Tyrkia, Syria, N-Irak, Iran. Latinsk alfabet.
- **Sorani** (Sentral) – Irak, Iran. Arabisk alfabet.

Kurmanji-alfabetet

31 bokstaver: A B C Ç D Ê F G H Î J K L M N O P Q R S Ş T U Û V W X Y Z

Spesielle bokstaver

- **C** – “dj” som i “jazz”
- **Ç** – “tsj” som i “tjære”
- **Q** – dyp k (bak i halsen)
- **X** – tysk “ch” i “Bach”
- **W** – engelsk “w”
- **Ê** – åpen e
- **Î** – lukket i
- **Û** – lang u

Sorani-alfabetet

Bruker arabisk skrift (høyre til venstre).

Viktige lyder:

- **rr** – sterkt rullet r
- **ll** – myk l
- **x** – dyp h
- **gh** – uvular r
- **j** – fransk “j”
- **sh** – “sj”

Substantiv (Nivå I)

Kjønn og bestemt

- **Kurmanji:** 2 kjønn (hankj./hunkj.)
- **Sorani:** Ingen grammatisk kjønn
- **Sorani bestemt:** -eke (*kitêbeke* = boken)
- **Sorani ubestemt:** -êk (*kitêbêk* = en bok)

Flertall

Begge: endelse **-an**

kitab → *kitabân* (bok → bøker)

jîn → *jînân* (kvinne → kvinner)

Pronomen

	Kurmanji	Sorani
jeg	ez	min
du	tu	to
han/hun	ew	ew
vi	em	ême
dere	hûn	êwe
de	ew	ewan

Verb (Nivå I)

Kopula (“å være”)

Kurm: ez im, tu yî, ew e, em in, hûn in, ew in

Sor: -im, -ît, -e, -in, -in, -in (suffikser)

Eksempel: Ez mamosta im (K) = Jeg er lærer

Min mamosta-im (S) = Jeg er lærer

Viktige grunnverb

Norsk	K	S
være	bûn	bûn
ha	hebun	hebûn
gjøre	kirin	kirdin
si	gotin	wûtin
se	ditin	binin
komme	hatin	hatin
gå	cûn	cûn

Enkle setninger

Ez diçim (K) – Jeg går

Tu dikirî (K) – Du gjør

Ew dibê (K) – Han/hun blir

Tallord (1–10)

	K	S
1	yek	yêk
2	du	dwê
3	sê	sê
4	çar	çwar
5	pênc	pênc
6	şes	shêsh
7	heft	heft
8	heşt	hesht
9	neh	no
10	deh	de

Nyttige fraser

Hilsener

Norsk	K	S
Hei	Silav	Sillaw
God morgen	Roj baş	Beyanî bash
God kveld	Êvar baş	Êware bash
Ha det	Xatirê te	Xwa hafiz

Høflighet

Takk: Sipas (K) / Supas (S)

Værsgod: Ser çav (K) / Be xoshî (S)

Unnskyld: Bibûre (K/S)

Ja/Nei: Erê/Na (K); Belê/Na (S)

Presentasjon

Hva heter du?

K: Navê te çî ye?

S: Naw-it çîye?

Jeg heter...

K: Navê min ... e

S: Naw-im ... e

Hvor er du fra?

K: Tu ji ku derî?

S: To le kwêy?

Fra Norge:

K: Ez ji Norwec im

S: Min le Norwêc-im

Spørsmålsord

Norsk	K	S
hva	çî	çî
hvem	kî	kê
hvor	ku	kwê
når	kengî	kêy

Dagligdagse

Jeg forstår: Ez fêhm dikim (K) / Têdegem (S)

Forstår ikke: Ez fêhm nakim (K) / Tênegem (S)

Snakker du kurdisk?

K: Tu kurdî dipeyîvî?

S: To kurdi qise dekei?

Grunnleggende ordforråd

Familie

- **bav** (K) / **bawk** (S) – far
- **dê** (K) / **dayk** (S) – mor
- **bira** – bror
- **xweh** (K) / **xwishk** (S) – søster
- **kur** – sønn
- **keç** (K) / **kîch** (S) – datter

Farger

- **sor** – rød
- **kesk** – grønn
- **şîn** – blå
- **zer** – gul
- **reş** – svart
- **spi** – hvit

Mat og drikk

- **nan** – brød
- **av** – vann
- **çay** (K) / **cha** (S) – te
- **qahwe** – kaffe
- **goşt** – kjøtt
- **sêv** – eple

Tidspunkt

- **îro** (K) / **êmro** (S) – i dag
- **sîbê** (K) / **beyanî** (S) – morgen
- **êvar** (K) / **êware** (S) – kveld

• **şev** – natt

Sjekkliste eksamen Nivå I

☐ Bruker grunnleggende hilsener☐ Presenterer meg selv☐ Enkel ordstilling☐ Grunnverb i presens☐ Tallord 1–10☐ Enkel høflighet☐ Grunnleggende ordforråd☐ Enkle spørsmål